

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 19 december 2025
Portefeuille(s): Openbare Orde en Veiligheid, Zorg en Openbare Ruimte
Portefeuillehouder(s): Femke Halsema, Alexander Scholtes en Melanie van der Horst
Behandeld door: Actiecentrum Veiligheid en Zorg, secretariaatcvz@amsterdam.nl
Onderwerp: Concretisering extra maatregelenpakket geweld tegen vrouwen

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de raadsbrief van 9 september jl. bent u geïnformeerd over een reeks ernstige geweldsdelicten tegen vrouwen in de regio Amsterdam-Amstelland. Daarbij kondigden wij aan ons extra te zullen inzetten om geweld tegen vrouwen krachtiger te bestrijden en de ondersteuning aan slachtoffers te verbeteren.

Met deze brief geeft het college samen met de driehoek vervolg aan die toezegging. De brief is een vervolg op de raadsinformatiebrief¹ van 9 september jl. hierover en op de raadsinformatiebrief over de aanpak van intieme terreur en femicide².

Een brede maatschappelijke benadering

Er is gekozen voor een brede benadering: naast maatregelen van de gemeente, politie en Openbaar Ministerie (OM), worden initiatieven vanuit het maatschappelijk middenveld versterkt. Een ambtswoninggesprek op 3 oktober jl. met een groot aantal (maatschappelijke) partners over geweld tegen vrouwen, heeft waardevolle inzichten voor maatregelen opgeleverd. Ook zijn ideeën en wensen van partners, stadsdelen, lokale initiatieven, burgers en experts zorgvuldig bekeken en waar mogelijk meegenomen. Een greep uit de vele ideeën die zijn opgehaald:

- Buddysysteem om samen naar huis te fietsen
- Veiligere fietsroutes
- Een herkenbaar gebaar of codewoord om hulp te vragen
- Vechtsport als steun en motivatie
- Mannen betrekken in het gesprek over de omgang met vrouwen
- Aandacht voor de juiste taal in de media
- Gebruik van een draagbaar alarmsysteem (awareknop) voor slachtoffers van geweld.

¹ [Raadsinformatiebrief+geweld+tegen+vrouwen+namens+driehoek+en+Scholtes](#)

² [Bijlage+2+Raadsinformatiebrief+Femicide+26+juni+2025](#)

Een aantal van deze suggesties wordt overgenomen, een toelichting daarop komt terug in de beschrijving van het maatregelenpakket hieronder.

Gemeente Amsterdam

De gemeente Amsterdam treft een aantal concrete maatregelen in de aanpak van geweld tegen vrouwen. Deze maatregelen zijn aan de hand van de volgende pijlers ingedeeld: 1) hulp aan slachtoffers, 2) aanpassingen in de openbare ruimte en 3) maatschappelijke preventie en normverschuiving.

1) Hulp aan slachtoffers

Het eerder herkennen van signalen en het toegankelijk maken van hulp, is cruciaal om slachtoffers te helpen en herhaling van geweld of trauma te voorkomen. Dit doen we door gerichte inspanningen en samenwerking tussen organisaties.

Verruimde openingstijden inlooplocatie Centrum Seksueel Geweld (CSG)

De inlooplocatie CSG is een laagdrempelige plek waar slachtoffers van seksueel misbruik en ongewenste seksuele ervaringen zonder afspraak terecht kunnen voor een eerste gesprek, advies en ondersteuning. Vanaf medio januari 2026 is de inlooplocatie 7 dagen per week van 09.00-21.00 uur geopend. Iedereen uit de regio kan daar terecht.

Lotgenotencontact

We stimuleren lotgenotencontact, zodat slachtoffers en naasten meer mogelijkheden krijgen om ervaringen te delen en steun te vinden bij anderen die hetzelfde hebben meegemaakt. We doen we dit zoveel mogelijk in samenwerking met (organisaties van) ervaringsdeskundigen en informele partijen.

Versterken programma tegen Seksuele Intimidatie en Seksueel Geweld

Het programma Seksuele Intimidatie en Seksueel Geweld (SIG) wordt de komende jaren inhoudelijk en organisatorisch versterkt, en is een tijdelijke aanvulling op bestaand beleid.

Daarnaast wordt de aanpak van seksuele straatintimidatie uitgebreid, met een specifieke focus op de clubs en het nachtleven. De bekendheid van het handgebaar en het codewoord "Angela" wordt vergroot, waarmee mensen in nood of die tijdens het uitgaan lastig worden gevallen discreet om hulp kunnen vragen. Ook horecapersoneel wordt getraind om grensoverschrijdend of ongewenst gedrag te signaleren en daar passend op te reageren. Verder bent u in de raadsbrief van 9 september jl. geïnformeerd over mogelijke deelname van de THOR aan de landelijke pilot handhaving van seksuele straatintimidatie. Inmiddels is deelname aan de pilot bevestigd. Vanaf februari 2026 worden vier boa's opgeleid en tot juli 2026 ingezet. De inzet wordt vastgelegd in een handhavingplan en richt zich specifiek op gevallen van heterdaad. Afgesproken is dat er altijd een proces-verbaal wordt opgemaakt, behalve bij minderjarige first offenders.

Ook wordt met innovatieve methoden, waaronder bijvoorbeeld het gebruik van Virtual Reality, seksuele straatintimidatie in het hoger onderwijs zichtbaar gemaakt, en bewustwording over de impact daarvan vergroot. Tenslotte wordt ook de ROSA-aanpak verder uitgebreid. Deze aanpak is gericht op het ondersteunen van meiden die verhoogd risico lopen, op of al slachtoffer zijn, van seksueel geweld. Door deze uitbreiding kunnen meer en jongere meiden uit de regio gesignaleerd en op tijd geholpen worden.

Versterkte aanpak intieme terreur en femicide

Femicide gebeurt niet vanuit het niets. Voorafgaand aan femicide zien we vaak (gewelds)patronen en rode vlaggen die duiden op intieme terreur: controle, dreiging, dwang en isolatie, maar ook stalking, fysiek geweld en niet-fatale verwurging. Deze signalen worden vaak niet, of pas heel laat herkend. Daarom is tijdige signalering een cruciaal onderdeel van de gemeentelijke aanpak. Deze aanpak is nader toegelicht in de raadsinformatiebrief over intieme terreur en femicide op 26 juni jl.

De aanpak intieme terreur wordt versterkt door de deskundigheidsbevordering van maatschappelijk werkers en hulpverleners uit te breiden en verder te professionaliseren. Doel is dat zij beter leren te signaleren, risico's te beoordelen en de juiste interventies in te zetten. In samenwerking met politie, OM en zorgpartners wordt het werkproces stalking verbeterd en de inzet van hulpverlening daarbij versneld.

We willen slachtoffers van huiselijk geweld beter helpen. Er komen meer hulpverleners bij de Blijf Groep, en bij de GGD Amsterdam wordt forensisch medische expertise bij signalen van geweld laagdrempeliger beschikbaar zodat meer vrouwen eerder onderzocht kunnen worden. Ook zetten we aanvullende onderzoeksmethoden in om letsels zichtbaarder te maken, vast te leggen en mogelijke sporen veilig te stellen. Dit draagt niet alleen bij aan de veiligheid van slachtoffers, maar ook aan een sterkere bewijspositie in het strafrechtelijk traject, en daarmee een snellere en stevigere aanpak van plegers. Om slachtoffers van geweld achter de voordeur beter te beschermen, wordt de inzet van beschermingsmaatregelen uitgebreid. Voorbeelden hiervan zijn het Tijdelijk Huisverbod, Aware alarmknop en de implementatie van het nieuwe Slachtofferdevice³.

Tenslotte wordt, zoals eerder aangekondigd, in maart 2026 het expertisecentrum huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM) met de naam 'Filomena Amsterdam-Amstelland' geopend. Dit centrum biedt op één locatie hulp, forensisch medisch onderzoek en aangiftemogelijkheden voor de meest ernstige HGKM-zaken. Dit expertisecentrum wordt gehuisvest in hetzelfde gebouw als de inlooplocatie van het CSG. Waar nodig kunnen deze centra elkaar versterken.

³ Het slachtofferdevice is een technologie die slachtoffers van ernstige stalking en huiselijk geweld extra bescherming biedt. Het apparaatje dat het slachtoffer bij zich draagt, is gekoppeld aan de elektronische enkelband van de verdachte of veroordeelde. Het apparaat waarschuwt de reclassering zodra verdachte en slachtoffer dicht bij elkaar komen.

2) Aanpassingen openbare ruimte

De tweede pijler bij de aanvullende maatregelen in de aanpak van geweld tegen vrouwen, is gericht op initiatieven die bijdragen aan een veiligere openbare ruimte en een versterkt veiligheidsgevoel. Beheer- en onderhoudswerkzaamheden op straat zijn al in gang gezet. Op de langere termijn nemen we het vrouwelijk perspectief beter mee in (nieuwe) ontwerpen.

Beheer en onderhoud voor verbeteringen op straat

Er zijn meer dan 160 kwetsbare (fiets)routes en (OV- en sport)locaties in kaart gebracht die extra aandacht verdienen. Op de meest onveilige plekken in de stad worden bosjes gesnoeid, fietspaden verlicht en de openbare ruimte grondig schoongemaakt en waar nodig opnieuw ingericht. Voorbeelden hiervan zijn snoeiwerkzaamheden in stadsdeel Noord; rondom het metrostation en looproute in het Noorderpark zijn de bosjes gesnoeid zodat het minder donker lijkt. Bij drie onderdoorgangen aan het Bullewijkpad start begin volgend jaar een pilot met veiligere verlichting. De Meester Bouhuijstunnel in Weesp is eind 2025 verfraaid met lichtkunst voor een veiliger gevoel.

Vrouwelijk perspectief in ontwerp

Er worden specifieke aanbevelingen gedaan om deze 160 locaties duurzaam te verbeteren. Waar mogelijk wordt hierbij de ervaringen en behoeften van vrouwen en meiden betrokken. Ook worden hiervoor pilots ingezet. Voorbeelden hiervan zijn de herinrichting van Park Spieringhorn en Plein '40-'45. Vanuit de Aanpak Metro en Trein Stations Zuidoostflank wordt bij 13 metro- en treinstations de sociale veiligheid verbeterd. Samen met buurgemeenten worden fietsroutes veiliger gemaakt.

3. Maatschappelijke preventie en normverschuiving

In de aanpak van geweld tegen vrouwen worden ook preventieve maatregelen getroffen. Deze dragen bij aan het voorkomen van geweld, en daarmee ook aan het doorbreken van schadelijke denkbeelden en patronen en het bevorderen van een veilige en respectvolle samenleving. Hieronder worden enkele voorbeelden genoemd.

Mannen als bondgenoten

De landelijke campagne 'Man, zeg er wat van' is momenteel zichtbaar in de openbare ruimte. De campagne maakt seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar en stimuleert om aan te spreken. We monitoren hoe de campagne onder Amsterdamse mannen wordt ontvangen, zodat in 2026 de campagne-uitingen nog gericht kunnen worden ingezet. Ook komt er opnieuw een campagne gericht op bewustwording en emancipatie van jongens en mannen. De komende maanden brengen we in kaart welke aanpak en boodschap het meest effectief zijn. Op basis daarvan werken we de campagne verder uit en zetten die gericht in.

Tegengeluid voor schadelijke online content

Het aanbod van workshops, games en trainingen voor jongeren wordt uitgebreid. Hierbij zal extra aandacht aan de invloed van de zogenoemde manosphere wordt besteed. Organisaties die op lokaal niveau met jongens en mannen werken worden betrokken bij gesprekken over schadelijke mannelijkheidsnormen en het nemen van verantwoordelijkheid. Ook ondersteunen we in 2026 de campagne van Offlimits, die gericht is op het bewustmaken van en hulp bieden aan jonge pornokijkers die steeds vaker op zoek gaan naar extremer en schadelijk materiaal.

Plegers

We starten nieuwe laagdrempelige (groeps)interventies voor mannen en jongens om hen bewust te maken en (herhaling van) grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Deze aanpak wordt in alle stadsdelen en stadsgebied Weesp ingezet. Er zijn supportgroepen huiselijk geweld opgezet die worden ondersteund of uitgebreid. Onder begeleiding van deskundigen steunen plegers elkaar bij het leren omgaan met agressie en worden zij naar passende hulpverlening toegeleid. Daarnaast worden de buurtrechtbanken ingezet bij vermoedelijke plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag en de minder ernstige huiselijk geweld zaken.

Veilig naar huis

We beginnen met een buddy-systeem bij de Johan Cruijff Arena, waarbij bezoekers samen naar huis kunnen fietsen. Ook bekijken we of dit systeem ingezet kan worden op routes naar sportlocaties. Daarnaast zoeken we naar technische manieren om de veiligheid en het veiligheidsgevoel op risicovolle routes te vergroten.

Vechtsport

Vechtsport kan een goed middel zijn om het zelfvertrouwen van meiden en jonge vrouwen te versterken. Vechtsporttraining lost geweld tegen vrouwen niet op, maar door vrouwen in fysiek, mentaal en sociaal opzicht te versterken, neemt vrijheid(sgevoel) toe. Vechtsporttrainers gaan zich ook inzetten om vrouwen in onveilige relaties sneller naar hulp toe te leiden.

Toolkit zorgvuldig taal- en beeldgebruik voor media

Er komt een toolkit om media te informeren over zorgvuldig taal- en beeldgebruik. Dit om respectvolle en accurate berichtgeving aan te moedigen die recht doet aan de ervaringen van slachtoffers. Een voorbeeld is de vaak in de media gebruikte onjuiste term 'familiedrama' in plaats van de gepaste term femicide.

Politie Eenheid Amsterdam

De politie Eenheid Amsterdam richt het Platform Stop Geweld Tegen Vrouwen op, waarin expertise van basisteams, Team Seksuele Misdrijven, Zorg & Veiligheid, Politie voor Iedereen en de basisteams in de wijken samenkomt. Dit platform zorgt voor een samenhangende werkwijze waarbij signalen van geweld tegen vrouwen sneller worden opgepakt, het meld- en aangifteproces beter verloopt, en risicotaxaties consequenter worden toegepast. Ook bestaande maatregelen, zoals tijdelijke huisverboden en nauwere samenwerking met de inlooplocatie CSG en de ROSA-aanpak wordt waar nodig aangescherpt.

Ook wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling en preventie, onder meer via een digitale herkenningstool voor femicide voor politiemedewerkers, een educatiebox over intiem geweld en femicide, en wordt er gewerkt aan de inzet van AI-tooling bij incidenten. Daarnaast neemt de politie deel aan educatieve initiatieven, zoals het misdadaanpreventieprogramma Educatief Programma Jongeren (EPJO), waarin een module is opgenomen over femicide. In samenwerking met partners participeren wijkagenten ook frequent aan schouwen van de openbare ruimte.

Zaken op het gebied van huiselijk geweld, femicide, seksueel geweld en seksuele intimidatie worden in nauw overleg met de twee HG-officieren van het OM met prioriteit opgepakt, en daarbij wordt casusregie gevoerd vanuit het zorg- en veiligheidsdomein. De informatie-uitwisseling met Veilig Thuis wordt daarbij verder versterkt en geautomatiseerd door verbeteringen in het basisregistratiesysteem van de politie.

In samenwerking met theatergezelschap Female Economy hebben Amsterdamse agenten en leidinggevenden gewerkt aan de theatervoorstelling 'Tot het is wat het moet zijn'. In deze voorstelling zijn 60 agenten en 60 burgers met elkaar in dialoog gegaan over racisme, discriminatie en uitsluiting. Hierbij hebben diverse onderwerpen, waaronder geweld tegen vrouwen, nadrukkelijk een podium gekregen.

Openbaar Ministerie

Zoals beschreven in de eerdere raadsinformatiebrief, verbindt het parket Amsterdam zich aan het door de politie opgerichte Platform Stop Geweld Tegen Vrouwen. In 2026 investeert het OM verder in de aanpak van huiselijk geweld (waaronder intieme terreur) en het versterken van de ketenaanpak. Vanaf 2026 wordt de aanpak huiselijk geweld opgenomen in de landelijke prioriteiten. Dit betekent dat het OM meer capaciteit beschikbaar stelt voor de behandeling van huiselijk geweld zaken. Waar mogelijk worden deze zaken sneller beoordeeld en afgedaan. Ook wordt het contact met slachtoffers geïntensiveerd, waarbij de veiligheid van het slachtoffer een centrale rol speelt. Het OM wil bovendien samen met de politie toewerken naar het oppakken van meer HG-zaken. Dit betekent dat de politie signalen van huiselijk geweld eerder oppakt als strafzaak, zodat ook het strafrecht kan worden benut.

Actieve lobby richting het Rijk

De problematiek rond geweld tegen vrouwen en de aanpak ervan staat niet op zichzelf. Daarom is een bredere, landelijke aanpak nodig. De gemeente Amsterdam blijft actief lobbyen richting het Rijk om gezamenlijk structurele en duurzame oplossingen voor elkaar te krijgen. Voorbeelden hiervan zijn structurele financiering van voorzieningen zoals het CSG en Filomena, en extra politiecapaciteit bij het Team Seksuele Misdrijven. Ook blijven we met het Rijk in gesprek over mogelijkheden tot verruiming van wettelijke bevoegdheden, bijvoorbeeld zodat plegers langduriger op afstand van slachtoffers kunnen worden gehouden, en zij verplicht worden tot deelname aan hulpverlening.

Een doordachte en duurzame aanpak

Afgelopen jaren zijn er verschillende initiatieven in gang gezet, waaronder programma's en interventies die momenteel met volle kracht worden uitgevoerd. De bestaande aanpak wordt de komende twee jaar met deze extra maatregelen versterkt. Voor de zomer van 2026 ontvangt u informatie over de voortgang van de getroffen maatregelen.

Veel Amsterdammers, organisaties en bedrijven hebben zich uitgesproken en aangedrongen op verandering. Vanuit onze stad, maar ook vanuit het hele land zijn initiatieven met ons gedeeld. Deze voorstellen en ervaringen zijn verzameld en waar mogelijk betrokken bij de verdere uitwerking van de aanpak.

Geweld tegen vrouwen raakt aan de kern van wie wij als stad willen zijn: een vrije, veilige en saamhorige stad. Het moet vanzelfsprekend zijn dat vrouwen en meiden zich zonder angst door Amsterdam kunnen bewegen. Op straat, naar huis, op school of werk en in het uitgaansleven. Met deze raadsbrief zetten de driehoek en het college concrete stappen om geweld tegen vrouwen actiever tegen te gaan, plegers steviger aan te pakken en slachtoffers sneller en beter te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

Namens de driehoek en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Femke Halsema
burgemeester

Alexander Scholtes
wethouder Zorg

Melanie van der Horst
wethouder Openbare Ruimte